

Behandling af dødsboer i Frankrig

Af Ann-Sofie Kold Christensen, Advokat

En fransk ejendom er underlagt franske arveregler og skifte – uanset om ejeren er fast bosiddende i Frankrig eller ej og ejerens nationalitet. Dette har betydning for både, hvem der arver ejendommen, og til hvilke afgifter, der arves. Desuden betyder det, at man ikke kan undgå at involvere en fransk notar, når en afdød efterlader sig en (del af en) ejendom i Frankrig.

De franske arveregler er anderledes end de danske på væsentlige punkter. En efterlevende ægtefælle kan ikke sidde i uskiftet bo i Frankrig og arver som udgangspunkt kun en fjerdedel – til forskel fra Danmark, hvor ægtefællen har ret til at sidde i uskiftet bo, hvis der kun er fællesbørn, og ægtefællen som udgangspunkt arver halvdelen af afdødes formue.

Ægtefæller arver hinanden afgiftsfrit i både Frankrig og Danmark. I Danmark betragtes både afdødes egne børn og ægtefællens børn i afgiftsmæssig henseende som afdødes børn, der arver til den lave takst, men i Frankrig er det kun afdødes egne børn, som er omfattet. Stedbørn arver til samme takst som fremmede, ubeslægtede personer.

I praksis er der stor forskel på, hvordan man behandler dødsboer i Frankrig og i Danmark.

I Danmark er Skifteretten den myndighed, der tager stilling til, hvordan boet efter en afdød person skal skiftes. Valget af skifteform afhænger blandt andet af arveforholdene og de økonomiske forhold i boet. Via Folkeregistret får Skifteretten automatisk besked om dødsfaldet, hvorefter der rettes henvendelse til en af de pårørende.

Der opstår i Danmark en juridisk enhed i form af et dødsbo, når nogen afgår ved døden. Først når Skifteretten har taget stilling til, hvordan boet skal behandles, og udstedt en Skifteretsattest, kan arvingerne råde over boets midler. Boet kan behandles som boudlæg (hvis afdødes formue ikke overstiger 36.000 kr.), som ægtefælleudlæg (hvis afdødes og ægtefællens samlede formue ikke overstiger 600.000 kr.), som uskiftet bo (hvis betingelserne herfor er opfyldt), som privat skifte (hvis arvingerne er enige herom) eller som bobestyrerbo (hvis der ikke er andre muligheder, herunder hvis der er uenighed mellem arvingerne).

Selvom boet skiftes privat, vil arvingerne ofte involvere en advokat, som har erfaring i bobehandling og således kan samle trådene og varetage boets interesser, og endelig sørge for at boet afsluttes i forhold til Skifteretten og skattevæsnet. Når Skifteretten og Skat har godkendt boopgørelsen opkræves arveafgifterne, og når disse er betalt er boet afsluttet.

Der findes ikke en institution som Skifteretten i Frankrig og der findes heller ikke forskellige skifteformer, idet der i Frankrig ikke opstår en juridisk enhed i form af et dødsbo, men arvingerne indtræder personligt i afdødes sted pr. dødsdagen. Det betyder, at de i princippet kan råde over afdødes aktiver straks efter dødsfaldet. Indgår der en fast ejendom i boet, skal man altid involvere en notar, da de franske notarer har monopol på berigtigelse af overdragelser af fast ejendom. Ejede afdøde ingen fast ejendom, så kan man i princippet selv afslutte boet ved at indsende boopgørelsen til skattemyndighederne, men ofte anvender man også en notar til dette. Opstår der uenighed blandt arvingerne, som ikke kan løses af notaren, må der anlægges sag for retten.

Hvis en person bosat i Frankrig afgår ved døden vil de pårørende som noget af det første kontakte en notar, som kan opgøre boet. Men til forskel fra et dansk dødsbo, hvor en advokat varetager boets

Advokatfirmaet

Tommy V. Christiansen

behandling (det være sig både ved privat og offentligt skifte), så varetager notaren ikke automatisk alt det praktiske, som man er vant til at en dansk advokat vil gøre. Det skal dog siges at graden af service fra notarernes side varierer, og man kan sagtens være heldig at støde på en meget serviceminded notar. Notaren opgør boet i en boopgørelse ("Déclaration de Succession"), der skal godkendes af skattemyndighederne. På baggrund heraf opkræves arveafgifterne, som skal betales, før afdødes kontante aktiver kan frigives og arven udbetales. Arveafgifterne skal betales inden 6 måneder fra dødsfaldet, hvis afdøde var fast bosiddende i Frankrig.

Hvis afdøde var bosat i Danmark og boet kun indeholder en feriebolig i Frankrig, så skal der – udover det danske bo – foretages et særskilt skifte i Frankrig af ejendommen ved en fransk notar. Der er desværre både advokater og revisorer i Danmark, som ikke er bekendt med dette, hvilket kan betyde at man ikke får reguleret arveforholdene i Frankrig, før den længstlevende dør eller den efterlevende vil sælge ejendommen. I et dødsbo, hvor afdøde var bosat udenfor Frankrig, skal der betales franske arveafgifter senest 2 år efter dødsdagen. Sker dette ikke, fx fordi det først er efter den længstlevendes død, at arvingerne får skiftet ejendommen, så kan der i princippet blive pålagt strafafgifter af den franske stat.

Arveafgifter

Afgørende for beregningen af arveafgifterne i både Frankrig og Danmark er tidspunktet for dødsfaldet, idet disse beregnes efter den lov og de afgifter, som var gældende på tidspunktet for dødsfaldet.

I august 2007 blev de nuværende franske arveafgiftsregler indført, idet ægtefæller tidligere skulle betale arveafgift og afgiftsgrænserne i øvrigt var meget lavere, end de er nu.

Pr. 1. januar 2008 indførtes den nye danske arvelov, hvorved reglerne for ægtefællers og livsarvingers legale arvelodder ændredes, således at ægtefællen i dag arver mere end tidligere og det er muligt at begrænse den legale arvelod for både ægtefælle og livsarvinger til en tvangsarv på en fjerdedel af det legale arvelod. Desuden blev det muligt at nedskrive livsarvingernes arvelod til 1 mio. kr., selvom dette beløb måtte være mindre end tvangsarven.

Danske arveafgifter

I Danmark opstår der ved dødsfald som nævnt en juridisk enhed kaldet "Boet efter...". En efterlevende ægtefælle eller registreret partner skal ikke betale afgift (boafgift) af sin arv.

Efter et bundfradrag¹ på 264.100 kr. (gældende i år 2010 og 2011), skal de øvrige arvinger betale arveafgifter, alt efter deres status. Der skal betales 15 % i arveafgift (boafgift) af arv til arvinger i den nærmeste familie, herunder børn, stedbørn og disses afkom.² Øvrige arvinger skal betale en tillægsboafgift på 25 % af arven, efter boafgiften på 15 % er fratrukket.

---

¹ Hvis afdøde sad i uskiftet bo med førstafdødes livsarvinger, er der to bundfradrag. Hvis afdøde sad i uskiftet bo i en situation, hvor førstafdøde havde giftet sig uden at skifte et uskiftet bo, udløser dødsfaldet 3 bundfradrag. Hvis længstlevende har fået boet udleveret som boudlæg eller ægtefælleudlæg, er der ved længstlevendes død kun ét bundfradrag. Hvis det uskiftede bo er ophørt i medfør af AL § 34 som følge af, at alle førstafdødes livsarvinger er døde, er det uskiftede bo ophørt, og der er ved længstlevendes død kun et bundfradrag.

² Til nærmeste familie regnes i øvrigt afdødes forældre, afdødes barns eller stedbarns ikke fraseparerede ægtefælle (svigerbørn), uanset om barnet eller stedbarnet lever eller er afgået ved døden; personer, der har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet, og personer, der tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl er ophørt alene på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig; afdødes fraseparerede eller fraskilte ægtefælle samt plejebørn, der har haft bopæl hos afdøde i en sammenhængende periode på mindst 5 år, når opholdet er begyndt, inden plejebarnet fyldte 15 år, og højst en af plejebarnets forældre har haft bopæl hos afdøde sammen med plejebarnet.

Advokatfirmaet

Tommy V. Christiansen

Boafgifterne kan fratrækkes bo- eller arveafgift, der er betalt i udlandet af dér beliggende eller beroende aktiver, jf. boafgiftslovens § 15. Dette inkluderer franske boafgifter, som måtte være betalt i forbindelse med skiftet af en fransk ejendom, som indgår i et ellers dansk bo.

Er en arving bosat i Danmark og afdøde var bosat udenfor Danmark, og er boet skiftet i udlandet, skal der ikke betales dansk arveafgift af det modtagne.

Franske arveafgifter

I Frankrig skal den efterlevende ægtefælle eller registrerede partner ej heller betale arveafgift af sin del. Arveafgifterne for de øvrige arvinger beregnes af beløbet, som ligger over det afgiftsfri bundfradrag, som er forskelligt alt efter hvilken persongruppe arvingen tilhører. I nærværende anvendes afgifterne gældende for år 2010.

Afdødes nærmeste familie (børn, børnebørn, forældre og bedsteforældre) har hver et bundfradrag på 156.974 €. Afdødes søskende arver de første 15.697 € afgiftsfrit, mens nevøer/niecer kun har et fradrag på 7.849 €. Øvrige arvinger, herunder afdødes samlever og stedbørn, har et bundfradrag på 1.570 €.

Arven, som overstiger bundfradraget beregnes efter nedenstående:

Nærmeste familie		Søskende	
Indtil 7.953 €	5 %	Indtil 24.069 €	35 %
7.953 – 11.930 €	10 %	Over 24.069 €	45 %
11.930 – 15.697 €	15 %		
15.697 – 544.173 €	20 %	Anden familie	55 %
544.173 – 889.514 €	30 %		
889.514 – 1.779.029 €	35 %	Andre, ugift samlever og stedbørn	60 %
Over 1.779.029 €	40 %		

Mest bemærkelsesværdigt er det, at afdødes stedbørn skal betale 60 % i arveafgift i Frankrig, mens de kun skal betale 15 % i Danmark.

Som illustration på beregning af arveafgifter, ses herunder nogle eksempler på beregninger i dødsbo i henholdsvis Frankrig og Danmark. Alle eksempler forudsætter, at der ikke er skrevet testamente eller oprettet andre dokumenter, som kan påvirke arvesituationen, som fx en fransk fordelsægtepagt.

Eksempel 1 – Fransk dødsbo

Afdøde, der var ugift og bosat i Frankrig, efterlod sig en nettoformue på 7,5 mio. kr., eller 1 mio. €, til sine 2 børn:

Arvelod pr. barn	500.000,00 €
Fratrukket bundfradrag pr. barn	156.974,00 €
Afgiftspligtigt beløb pr. barn	343.026,00 €
Boafgift pr. barn*	66.826,20 €

Advokatfirmaet
Tommy V. Christiansen

Arvelod pr. barn	500.000,00 €
Fratrukket arveafgift	- 66.826,20 €
Nettoarv pr. barn	433.173,80 €

* Beregning af boafgift pr. barn

5 % af 7.953 €	397,65 €
10 % af (11.930 € - 7.953 €)	397,70 €
15 % af (15.697 € - 11.930 €)	565,05 €
20 % af (343.026 € - 15.697 €)	65.465,80 €
Arveafgift i alt	66.826,20 €

Eksempel 2 – Fransk dødsbo

Afdøde, der var gift og bosat i Frankrig, efterlod sig en netto fællesformue på 7,5 mio. kr., eller 1 mio. €, til sin ægtefælle og 3 børn.

Da formuen er fælles, ejer den efterlevende ægtefælle i forvejen halvdelen. Det er således kun 500.000 €, der indgår i boet. Ægtefællen arver desuden efter franske regler en fjerdedel af afdødes formue, som der ikke skal betales arveafgift af.

Resten af formuen tilfalder de 3 børn, som således arver 125.000 € hver. Da dette beløb ikke overstiger det afgiftsfri bundfradrag på 156.974 €, skal børnene heller ikke betale arveafgift.

Eksempel 3 – Dansk dødsbo med fransk ejendom

Afdøde, der var ugift og bosat i Danmark, efterlod sig en nettoformue på 7,5 mio. kr., eller 1 mio. €, til sine 2 børn. I formuen indgår en fransk ejendom til en værdi af 3.750.000 kr., eller 500.000 €.

Den danske arveafgift beregnes således:

Aktiver Danmark	3.750.000 kr.
Aktiver Frankrig	3.750.000 kr.
Aktiver i alt	7.500.000 kr.
Fratrukket bundfradrag	- 264.100 kr.
Afgiftspligtigt beløb	7.235.900 kr.
15 % boafgift af 7.235.900 kr.	1.085.385 kr.
Dansk boafgift vedr. fransk ejendom	562.500 kr.
Fransk boafgift vedr. fransk ejendom**	1.180.000 kr.

Advokatfirmaet
Tommy V. Christiansen

Da den franske afgift overstiger den danske afgift vedr. den franske ejendom, kan den danske afgift fradrages i den samlede danske boafgift:

<u>Afgifter i alt</u>	
Dansk boafgift	1.085.385 kr.
Fratrukket afgift vedr. fransk ejendom	- 562.500 kr.
Samlet dansk boafgift	522.885 kr.
Samlet fransk boafgift**	1.180.000 kr.
Afgifter i alt	1.112.885 kr.

** Beregning af fransk boafgift

I det franske dødsbo, som kun omfatter den franske ejendom, beregnes arveafgiften således:

Arvelod pr. barn i Frankrig	250.000,00 €
Fratrukket bundfradrag pr. barn	156.974,00 €
Afgiftspligtigt beløb pr. barn	93.026,00 €

Beregning af fransk arveafgift pr. barn

5 % af 7.953 €	397,65 €
10 % af (11.930 € - 7.953 €)	397,70 €
15 % af (15.697 € - 11.930 €)	565,05 €
20 % af (93.026 € - 15.697 €)	77.329 €
Fransk boafgift pr. barn	78.689,40 €
	= ca. 590.000 kr.

--- 0 ---

Som det fremgår af ovennævnte eksempler og det anførte om afgifterne for de forskellige persongrupper, der kan arve, så er der stor forskel på de franske og danske arveafgifter. I nogle tilfælde kan de høje franske afgifter, som skal betales, når børnene arver mere end de afgiftsfrie beløb i Frankrig, eller arvingerne er ugifte samleverer eller stedbørn, medføre at arvingerne er tvunget til at sælge den franske ejendom for at kunne betale arveafgifterne.

Det er dog muligt at beskytte sine efterlevende mod sådanne u hensigtsmæssige forhold ved oprettelsen af et SCI-selskab, fransk fordelsægtepagt, testamenter mv. Hvilken løsning, der er bedst egnet, afhænger af den konkrete situation.

15. december 2010

Ann-Sofie Kold Christensen, Advokat
Advokatfirmaet Tommy V. Christiansen
Københavnsvvej 69, 4000 Roskilde
Telefon: +45 70 11 08 00 / E-mail: asc@tvc.dk